

İkincisi, 1/100000 gelişim planı ve Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından üretilen 1/25000'lik plan. Çevre ve Orman Bakanlığıyla da görüşelim. Sayın Bakan, bu konulara açık. Geçen hafta, tesadüfen, benzer bir konuyu görüştük, kabul etti. Çevre ve Orman Bakanlığı da, Hatay 1/25000 ölçekli il çevre düzeni planı notuna aynı notu yazsın, o da böyle bir notu yazsın ve Antakya ve etrafındaki 11 belediyeye, turuncu mu, mor mu, sarı mı, neyse, boyayıp, "Bu notun yeri de budur" diye not koyalım. Geriye kalıyor, buna bağlı uygulama planları.

Birinci deneme, buna bağlı uygulama planlarının 11 belediyeye müşterek yapılacağına dair, Valiliğin başkanlığında bir protokol yapmaktır. Bu protokol, uygulama imar planlarının müşterek yapılacağına dair bir protokoldür ve Bayındırlık İskân Bakanlığının katkısı mutlaka istenilmelidir. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, birden fazla belediyeyi ilgilendiren alanlardaki planlama yetkisini gerektiğinde kullanma hakkına sahiptir. Tabii ki, Bakanlık bu hakkını kullanırken, bizim hep ürkek baktığımız, merkezi Hükümet yetkisi anlamında değil, Antakya'daki 11 belediyenin planlamasının eşgüdümünü sağlamak için bir üst koordinatör misyonuyla görevini yapacağını da ilan ederse, adımlar atarız gibi görüyorum.

Bunun dışında, bir yasa değişikliğinin seçimlere kadar olabileceği kanısında değilim; yani Hükümetin gündemine zor girer. Hele ki, hiçbir Hatay milletvekili gelmedi. Demek ki, o konuda bir umudumuz yok gibi görünüyor.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

PANEL YÖNETİCİSİ - Cihat MAZMANOĞLU

İMO Hatay Şubesi Başkanı

Biz teşekkür ediyoruz hocam, sağ olun.

Sorularınız varsa, sorularınızı alalım.

Buyurun.

SALONDAN

İki konuşmacıya da aynı soruyu yöneltmek istiyorum. 5393'teki 11. Madde, özellikle Türkiye'deki, deminden beri sorun olan belediyelerle ilgili, her an kurulabilen belediyelerle ilgili madde konulmasına rağmen, hayata geçmesi konusundaki düşüncelerini öğrenmek istiyorum. 5393'ün 11. maddesinde yer alan, 5 kilometreye kadar sınırdaki yerlerin belediyeler tarafından birleştirilmesiyle ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum. Çünkü buradaki sorunun bu Maddeyle bağlantılı olarak çözülebileceği düşüncesiyle Türkiye kamuoyuna deklare edildi; ama maalesef, bu konu merkezi sistemin içine alındı.

Bana kalırsa, bu Yasa, Türkiye'deki gelişmelere pek paralel olmayan bir yasa. Zaten bir değişikliğe uğramış. Bu Yasa 2004'te çıkmış. Bu Yasa, kesin birtakım koşullar belirtilirken, nüfus yapısı ve "10 bin metre uzaklıktaki yerleşim birimlerini kapsar ve son nüfus sayımında 750 bin olması gerekir" diyor. Bana kalırsa, böyle rakamlarla kısıtlamak, teorik olarak yanlış, Türkiye'deki gelişmelerine uygun değil. Bu asa hazırlanırken, odalardan görüş istediler mi, bilmiyorum; ama üniversiteden görüş istendiğini hatırlamıyorum. Böylesine önemli bir yasaı oluşturanlar var da genellikle İmar İskân Bakanlığı yetkili büroları, hukukçuları vs... Bu şartları, Türkiye'nin gelişmelerine paralel bir kanun olarak görmüyorum. 750 bin rakamı çok büyük bir rakam. O nüfusa erişmiş yerleşmeler zaten yapılacak çok büyük hataları yapmış yerleşmelerdir.

Antakya, toplam 150 bine yakınken, 2001 rakamlarında 134 bin görünüyor. Amik Ovası'na doğru yayılma yanlış var. 750 bin olacağı zaman, bu yanlış devam eder. Ben, bu tür rakamların bilimsel kıstaslara göre alındığını sanmıyorum. Neye göre alındı, onu da bilmiyorum. Fakat Türkiye'ye uymayan bir yasa. Bir yerden üretilmiş, sorulmamış, istişare edilmemiş. Bu Yasayı öyle görüyorum. Ama bu Yasayı aşmak için, iyi niyet ve birlikte çalışmak mümkün. Bu Yasa, bir protokolle aşılabılır. Önemli olan, belde belediyelerinin de bu meseleye sıcak bakmalarıdır. Belde belediye başkanlarının, yöneticilerinin burada özellikle bu konu üstünde konuşmalarını rica edeceğim. Belde belediyeleri, "Ben, geleceği böyle hazırlıyorum şimdiden" diye bunu halkına kanıtlamalıdır, "Sadece şimdiki değil, geleceği planlıyorum burada" şeklinde bir iyi niyetini göstermelidir. Bu, protokolle çözülebilir.

Oktay arkadaşımızın değindiği gibi, diyelim ki, belde belediyesinde olan bir fonksiyon merkez ilçeyi ilgilendiriyor, merkezdeki eski otobüs garajı gibi çok önemli bir alan beldeyi ilgilendiriyor. "Ben kendimden sorumluyum" diyemeyiz. Birbiriyle ilgili çok büyük fonksiyonlar var, çok büyük çıkarlar var. Makine, araç açısından tasarruflar var, bir de bütçeden alınacak paylar açısından bir ortaklaşma var; bu fonksiyonlar birbirlerini ilgilendiriyor. "Bana ne" diyemezsiniz. Ben, İstanbul'da bazı belediye başkanlarıyla konuştum. Her belediye başkanı kendi belgesini Hong Kong'a, Dubai'ye benzetmek istiyor. Çok özellikli bir yerleşmiş gibi bu şehirlere öykünüyorlar. Bunlar moda olan şeyler. Sanki çok matah örneklermiş gibi, böylesine bir girişimle geleceği hazırlayacağını sembolize etmeye çalışıyor, kimisi de uyguluyor. Bunlar yanlış kararlar. İmarda verilmiş çok köklü, yanlış kararların faturası sonsuza kadar ödenir. Bunu unutmamak lazım.

Konuşmamda belirttiğim gibi, yer seçimi yanlış yapılan bir üniversite kampusunun faturası sonsuza kadar ödenir. O açıdan ele almak lazım.

"Küçük olsun, benim olsun" zihniyetinden uzaklaşmak lazım. Hiç sıklımadan, etmeden, bilen insanlarla, halkla istişare etmek lazım. Ekmeği ekmeğeçiye yaptıracaksınız. Bilen kişileri toplayıp soracaksınız. Bu konuda kim uzmansa, onlarla birlikte çalışmak lazım. Odalardan uzak olmamak lazım, teknik insanlardan ve üniversite camiasından uzak olmamak lazım. Bilen kişi neredeyse, getirip sormak lazım. Mesele budur. Böyle gelişme sağlanır. "Ben yaptım, oldu" anlayışıyla filan olmaz. Artık günümüzdeki anlayış o değil.

Konuşmamda, normatif planlama, yani emredici planlamayı eleştirdim. Eskiden, Ankara yapardı planı, imar planlarını da İller Bankası yapardı, şehirler ona karışmazdı. Şehrin ileri gelenleri sürekli İller Bankasına gidip gelirdi. O da yanlış. Ama İller Bankasının belirli bir planlama anlayışı vardı, bir şehir donatısı anlayışı vardı; buna çok titizlik gösterirdi. 84'ten sonra, Sayın Özal'ın getirdiği şeyle imar yetkisi belediyelere verildi, bu defa da işin cılkı çıktı. İki taraflı bir dengeyi tufturmak zor. Belediye, imar planı yapmalı, yaptırmalı, o işe katılmalı; ama belediyenin her özlemi doğru mudur acaba? Planlama, çok teknik bir konudur; ama bu arada, belediyenin de, diğer kişilerin de görüşü işlenmelidir, irdelenmelidir. "Şu kişi bundan anlamaz" filan denilmemelidir. O anlamayan kişi öyle bir fikir üretir ki, sizi çok büyük çözümlere ulaştırabilir.

Çok ilginç bir anekdot anlatmak istiyorum. Paris'te, merkezden hal binaları taşınıyordu, sebze halı... Ortaçağ'dan kalma bir alan, akıl almaz güzel, çelik ve tuğla karışımı yapılar. Paris Belediyesi, bunun şehrin dışına taşıma kararı aldı, bu alanı da yıkmaya kararlı... Çok büyük protestolar oldu, çünkü tarihi açıdan güzel yapıları. Paris Büyükşehir Belediyesi, yaptığı projeyi sürekli radyoda, televizyonda bunu halka sunuyor, "Şöyle iyidir, böyle modern'dir, her bir şey bilgisayarla yönetiliyor" filan şeklinde propagandasını yapıyor. O sırada, bir kahvede televizyon açık, insanlar da dinliyor, . Bir gazeteci de orada. Adam, ne plancı, ne bir şey ,düz bir vatandaş. demiş ki, "Fareler ne olacak?" Ne faresi yahu? Yüzlerce senelik bir hal alanında dehşet bir fare kolonisi oluşur. Hiçbir plancının, hiçbir oforitenin aklına gelmeyen bir şeyi, barda şarabını içen bir adam söylüyor, "Fareler ne olacak?" diyor. Yani hali taşıdığınız zaman, yüzyıllardır orada yuvalanmış olan fare kolonisi yiyecek bulamayınca şehre dağılacak. Yani planlamada, herkesin ilginç fikirleri olabilir. "Şu biliyor, öbürü karışması" filan gibi bir şey mümkün değil artık. Katılım ve herkesin fikrini alıp değerlendirmek, bir ilke haline geldi.

Konuşmamın başında da belirttiğim gibi, bu coğrafyada sosyal barışın da daha pekiştirilebilmesi için, katılım konusu üstünde de hassasiyette durulması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sema hanım.

Serniha YÜKSELEN - İnşaat Mühendisi

Öncelikle, meslek odalarımıza ve konuşmacı hocalarımıza teşekkür ediyorum.

Sorularım İsmet beye olacak.

Sizce, bu kadar hızla büyümekte olan Antakya'mızda bir üniversite kampusu kurmak ekonomik olur mu? Bunu gerçekleştirmemiz durumunda, öğrencilerimizin barınma sorunları nasıl çözülür, Antakya'mızın şu anda gündüz nüfusunu zorladığı durumunda nasıl karşılar? Sizce, gelişmekte olan bir şehir için, bir saatlik yol çok mudur? Kampusun içinde ve dışında bazı tesisleri kurarak, öğrencilerimizi sosyal ve kültürel açıdan beslemek mümkün değil midir? Eğer şehrin içinde kurmak doğruysa, büyük şehirlerimizde bazı üniversitelerimizin kampuslarını şehir dışına taşımaları neden gerçekleşmektedir? Teşekkür ederim.

Prof. Dr. İSMET OKYAY

Türkiye'deki bütün üniversite kampusları şehir dışında, bir-iki saatlik yoldadır. Bu, yanlış bir model. Avrupa'da, 40 yıldır bunun üstünde yapılan çalışmalarda, kampusun şehir dışında olmasının yanlışlığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bu model yanlıştır ve Türkiye'de bu yanlış uygulanıyor. Avrupa'da, mümkün olduğu kadar şehrin içinde yer alması isteniyor. Buna göre çözüm yolları arıyorlar, üniversiteyi yer yetmezliği nedeniyle desantririze edip, ama mutlaka kent içinde yer almasını sağlamaya çalışıyorlar. Özellikle küçük esnaf ve kültür ticareti yapanlar (sinemalar, tiyatrolar, kitapçılar, kafe sahipleri) meslek odaları bu gelişmeleri iyi takip ediyor, baskı grupları oluşturuyorlar.

Bildiğim kadarıyla, Antakya'daki üniversite kampusu tam olarak bitirilmiş değil; sadece bazı yapıları inşa edilmiş durumda. Bunları her zaman kullanmak mümkün. Yani yanlış bir karar alınmış, ama o yanlış karar büyük olarak inşa edilmemiş. Mevcut yapılar hâlâ kullanılabilir, bir değiş tokuş içinde de olunabilir; ama üniversitenin şehir içinde olması kesinlikle gerekir. Konuşmamda ayrıntılarıyla izah ettim. Üniversite öğrencisi halkla birlikte iletişim kuracaktır ve halkın üniversite öğrencisinden, üniversite öğrencisinin halktan, gerek ticari, gerek fikri alışverişi olacaktır.

Artık öğrencilerimiz, bizim eskiden öğrenci olduğumuz dönemdeki gibi değil. Maşallah, şehre çok kısa bir sürede ulaşıp bütünleşiyorlar.

Prof. Dr. İSMET OKYAY

Hayır sanmıyorum. İnsanın enerjisi bellidir. "Hava yağmurlu, soğuk", günün yorgunluğu ve uzaklık caydırıcı nedenlerdir.

PANEL YÖNETİCİSİ - Cihat MAZMANOĞLU

Buyurun Sayın Başkanım.

HATAY İLİ MAŞUKLU ESKİ BELEDİYE BAŞKANI - Mehmet PERÇEMLİ

Sayın Başkan, Antakya'ya verdiğiniz öneriden dolayı çok teşekkür ediyorum. Sayın hocama da ayrıca çok teşekkür ediyorum, Oktay Ekinci beye.

Biz, sürekli bu 11 belediye üzerinde duruyoruz. Bu 11 belediyenin kurulma amacı neydi, neden kuruldu, acaba hiç araştırıldı mı bu? Neden kurulmak zorunda bırakıldı, ihtiyaçları neydi? Bunlar köyken, mücavir alanken, neden belediye olma zorunluluğu oluştu? Bunlar hiç araştırıldı mı acaba?

Bir ara, 10 belediye başkanıyla bir toplantı yaptık. Sanıyorum, 2000 yılındaydı. Biz, belediye başkanı olma arzusunda değiliz. Anakent Belediyesine bağlanma arzusuyla bir toplantı yaptık. Bu toplantıyı basın huzurunda yaptık. Bu, basında da yer aldı. Bunlar ancak yasayla düzeltilir ve bu yasaları belediyelerin çıkarması mümkün değil. Sayın hocam, sürekli 11 belediyeyi eleştiriyor; ama acaba neden bunlar kuruldu? Bu imar yetkisinin belediyelerin elinden alınması belediyelerin elinde mi, yoksa bir yasayla mı mümkün?

PANEL YÖNETİCİSİ- Cihat MAZMANOĞLU

Buyurun hocam.

OKTAY EKİNCİ

Bir kere, böyle bir toplantı yapıp, müşterek bir belediye olmasını arzu ettiğiniz için, sizi tebrik ediyorum. Bu, gerçekten kutlanacak bir davranış. Şimdiki Belediye yönetimi bu düşüncede değil mi, yani şimdi böyle bir şey yapılabilir mi? Yani bugün, 11 belediye toplanabilir mi?

HATAY İLİ MAŞUKLU ESKİ BELEDİYE BAŞKANI - Mehmet PERÇEMLİ

Hazırız.

Hazırsınız. 11 belediye bir araya gelip, "Gelin, şu imar planlarımızı donduralım, imar yetkilerimizi şimdilik şuraya asalım. Bir heyet oluşturun, müşterek bir plan yapalım, bundan sonra da hepimiz buna uyalım" diyemez misiniz?

HATAY İLİ MAŞUKLU ESKİ BELEDİYE BAŞKANI - Mehmet PERÇEMLİ

Deriz.

OKTAY EKİNCİ

Niye demiyorsunuz? Ben, buradaki belediye başkanlarından bu sorunun yanıtını aldıktan sonra düşüncemi söyleyeceğim.

PANEL YÖNETİCİSİ

Buyurun Selahattin bey.

SELAHATTİN ALTINÖZ

Mimar - Hatay İli Dursunlu Belediye Başkanı

Özellikle İsmet Okyay hocamızın altını çizdiği, üniversitenin kent içine alınması, Roma köprüsünün tekrar restore edilmesi veya ilavelerle eski köprüyü canlandırmak gibi fikirleri gerçekten cılızca değer ve Antakya'nın üfkünü açacak fikirler. Söylediği her şeye aynen ve harfiyen katılıyoruz. Belde belediye başkanları adına bunları söylüyorum.

Sayın Ekinci hocam, küskünlükten bahsettiler. Sanıyorum, bir tek ismin söylenmemiştir. Sayın hocam, o kişi bendim. Küskünlük söz konusu değil. Bizim ağabeyimizsiniz, meslektaşımızdır. Demin, Başkan arkadaşın söylediği gibi, bu 11 belediyenin suçlanması, günah keçisi olarak gösterilmesi sürekli gündeme taşındı. Biz, basın önünde, bütün bu çevredeki belde belediye başkanları olarak, basın açıklamasıyla, hepimiz altını imzalayarak, "Biz, belediye başkanı olma heveslisi değiliz. -Büyükkent mi olur, planlamayı iyi bir kurula mı yaptırır, herkes kendi muntakasından mı sorumlu olur, neyse, çözüme hazırız" dedik. Şu an da aynı şeyi söylüyorum. Başka belediye başkanı arkadaşlar da sanıyorum bu fikrimi aynen teyit edeceklerdir.